

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED VÁROS ÉS A SZEGEDI JÁRÁS DOLGOZÓINAK LAPJA

XII. évfolyam, 104. szám

Ára: 50 fillér

Péntek, 1956. július 13.

A Szegedi Vasöntöde ismét első lett az iparági vasöntödék versenyében

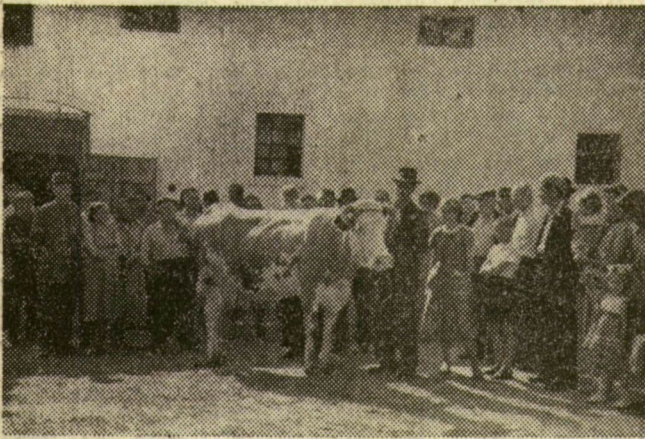
Tegnap délelőtt a Szegedi Vasöntödeben tartotta meg a Kohó- és Gépipari Minisztérium Erősáramú Iparigazgatósága a hozzá tartozó vasöntödék második negyedévi versenykiértékelését. Ez alkalomból Szegedre érkeztek a Motoröntvénygyár, a Komáromi „Munka” Vasöntöde, a Villamosgép- és Kábelgyár, valamint az EKA-gyár öntödéjének küldöttei. A versenybizottság értékelése szerint a második negyedévben a Kohó- és Gépipari Minisztérium Erősáramú Iparigazgatóságához tartozó öntödék közül a Szegedi Vasöntöde érte el a legjobb eredményt, pontszáma 106. Második helyre az EKA-gyár, harmadik helyre pedig a Villamosgép- és Kábelgyár került 88, illetve 58 pontszámmal.

Ez alkalommal értékelték az öntödék DISZ-brigádjainak versenyét is. Hosszas huza-vona után — a versenypontokat előre nem határozták meg — a Komáromi „Munka” Vasöntöde fiataljai lettek az elsők. Második helyre a Motoröntvény, harmadik helyre pedig a Szegedi Vasöntöde fiataljai kerültek.

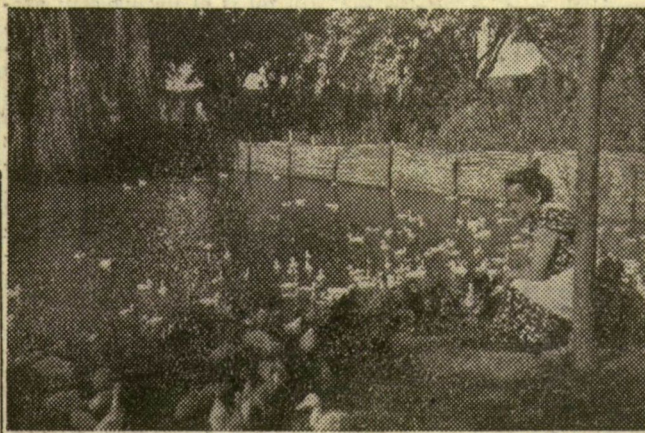
Az értékelés után a vándorserleget ismételten a Szegedi Vasöntöde kapta meg immár másodszor ez évben. A DISZ-serleget, melyet eddig a szegediek őriztek, a komáromiak vitték magukkal.

Az értékelés után a vasöntödék Szegedre érkezett küldöttei megtekintették az öntödét és számos hasznos tapasztalattal indultak haza.

Látogatás a tsz-ben

Vasárnap tapasztalatsere látogatás volt az Új Élet Termelőszövetkezetben. A látogatók először a tsz állattenyésztését tekintették meg és elégedetten szemlítették a szövetkezet jól tejlő tehencit

Az Új Élet Termelőszövetkezetnek jelentős hasznót hajt a kacsatenyésztés. A látogatók emellett sem mentek el anélkül, hogy megtekintették volna, és beszámoltatták volna a szövetkezet elnökét, Savanya elvtársat a baromfitenyésztés hasznáról és módszeréről

Nem kevésbé érdekelte a látogatókat a növénytermesztés munkája. — Hogy fizet a gabona? — tették fel a kérdést férfiak és nők, miközben megemelték a zsúfolt kékvetet és megmorzsolgatták a dús kalászkodat

Liebmann felv. Fény. Szöv.

A mezőgazdasági tervezés új módja

ISMÉT EGY LÉPÉSSEL tovább haladtunk a gazdálkodás demokratizálódásának útján, ugyanis a Minisztertanács határozatot hozott a mezőgazdasági tervezés új módjáról.

Az elmúlt években a tervszámok és irányszámok valószínűleg megkötötték kezét-lábát a helyi tanácsoknak, a tsz-ek és állami gazdaságok vezetőinek. Nem volt lehetőség arra, hogy a helyi sajátosságoknak megfelelően, a talajviszonyokat, termelési tájékozódást, adottságokat figyelembe vegyék a mezőgazdasági tervkészítéskor. Napraforgót például egyforma százalékban termelni kellett a megye szikesein, homokjain és feketeföldjein. Így volt a cukorrépával is. Mintegy 51 féle növény tervszámát adták meg a minisztériumok, a megye lebontotta ezeket járásokra, azok községekre, tsz-ekre. A tsz-eknek előírták az elérendő állatlétszámot, az állati termékmennyiséget: hány tojást, hány liter tejet kell termelni, a termésátlagokat, a beruházási tervet, — hiszen csak erre adtak pénzt. A tsz-eknek kevés lehetősége volt ezeken a számokon módosítani, hiszen mindent felelősről írtak elő. Ilyenformán szinte teljesen elsikkadt a tervezésben a szövetkezeti demokrácia, a tsz-tagoknak az a joga, hogy az adottságaiknak legmegfelelőbbben gazdálkodjanak. Az idén már lényegesen módosult a tervezés, de még most is sok volt a megkötöttség, amely megátolta a helyi kezdeményezések kibontakozását, csökkentette a tervek végrehajtásában az anyagi érdekeltséget.

A MINISZTERTANÁCSI HATÁROZAT szerint például az állami gazdaságok a jövőben csak értékesítési tervet kapnak, tehát azt írják elő számukra, hogy mennyi terményt s mennyi állati terméket kell átadniuk. Nagy jelentőségű a bérgazdálkodás szempontjából, hogy munkügyi terv helyett összbérelapot állapítsanak meg számukra, amit a gazdaság vezetője a gazdálkodásban úgy

használ fel, ahogyan legcélszerűbb. De ugyanígy nagy jelentőségű, hogy a termelőszövetkezetek és a községek — a kenyérgabona vetésterületének kivételével, amelyben továbbra is megszabják, hogy a szántóföld hány százalékat kell bevetni — csak értékesítési tervet kapnak. A terv nem azt írja elő például, hogy Csongrád megyében a tsz-ek átlag 2100 liter tejet fejjenek egy tehéntől, hanem az állam részére átadandó mennyiséget írják elő.

NAGY JELENTŐSÉGŰ határozat, hiszen előmozdítja, hogy egy megyén, járason, vagy községen belül jobban érvényesüljön a helyi adottság. Nem fordul akkor elő, mint például az idén Kiszomboron — amelynek határa tudvalevőleg kitűnően alkalmas hagyma termelésére — hogy olyan nagy területre kössenek cukorrépa termelési szerződést, hogy ne jusson megfelelő hely az ebben a tájban legjobban díszlő hagymának. Jobban lehetőség nyílik az egyes termények termelésének, vagy egyes állatfajták tenyésztésének profilizálására. Másrészt az ilyen tervezés esetén rendkívül megnő a helyi vezetők felelőssége a terv végrehajtása iránt, hiszen a tervet maguk készítik, s jobban érdekelték ennek végrehajtásában. Lehetőség nyílik arra, hogy gondosabb gazdálkodással, a legkorszerűbb növénytermelési és állattenyésztési eljárások bevezetésével az eddiginél kisebb területen termeljenek például annyit, mint amennyit jelenleg elérnek, s a feleszabaduló területet másra hasznosítsák. Ez a tervezés jobban ösztönzi majd a tsz-eket és az állami gazdaságokat arra, hogy többet termeljenek, hiszen világosan tudják, mennyi gabonát, mennyi állatot, mennyi állati terméket kell átadniuk az államnak, s a többivel szabadon rendelkeznek.

A Minisztertanács határozata tehát a mezőgazdasági tervezés új módjáról elősegíti a magyar mezőgazdasági termelés további fellendítését.

Megkezdődött Szegeden a könyvtárosok tájértekezlete

Az első nap Erdei Sándor tartott előadást

Tegnap délelőtt megkezdődött a városi Somogyi Könyvtárban a könyvtárosok tájértekezlete, melyen az első nap programjaként Erdei Sándor elvtárs »A mai magyar irodalom helyzete és népszerűsítésének kérdései« címmel tartott előadást. Erdei Sándor bevezetőjében röviden szolt a napjainkban folyó irodalmi és irodalompolitikai vitákról, melyek nem hoztak még eredményt.

Ezután a napirendtől eltérően felolvasta a nagyszámú hallgatóság előtt Benjámín László költszetéről írott elemző tanulmányát, melyet nemrég fejezett be.

Ennek kapcsán szolt a dogmatikus kritika káros voltáról,

mely többek között Benjámín László új és legújabb verseire is számos átkot szolt, s olyan jelzőkkel illette, melyre soha nem adott okot egyik legnagyobb élő kommunista költőnk. A dogmatizmus sírját a gondolkodás ássa meg — hangsúlyozta Erdei elvtárs, majd Benjámín László legújabb kötetéből vett idézetekkel bizonyította, hogy a hazugság helyett az igazság, s a mélység lett úrrá Benjámín László nagyszerű költszetében.

Ezután a dogmatikus kritikuskokkal polemizált, akik egyszerre szépnek, peszsimistának és rothadtnak tekintették Benjámín László újabb költszetét. Hangsúlyozta, hogy

ebbe az ellentmondásba belekeveredtek a dogmatikusok, akik nem látták meg, hogy az igazság és szépség jegyében születtek Benjámín versei.

Erdei Sándor elvtárs előadása második részében az

irodalom társadalmi szerepéről szolt, majd a valóság teljesebb és igazabb ábrázolását fejtegette, s ennek kapcsán hangsúlyozta, hogy azoknak a törekvéseknek, melyek a hibákra hívják fel a figyelmet, nem lehet a peszsimizmust nyakukba akasztani. A problémákat fölvetni az írók számára is kötelesség s írói és művészi értékük is ebből ered. Ezután

a szocialista realizmus eddigi merev megfogalmazásáról beszélt, mely sok tekintetben új megfogalmazásra szorul.

Ilyen például a pozitív hősről szóló elmélet is, melyről szólva elmondta, hogy annak általános megfogalmazásában erősen érződik a személyi kultusz hatása, hiszen az úgynevezett pozitív hőst mindazokkal a tulajdonságokkal felruháztuk, mely tulajdonságokkal nem egyetlen ember, hanem egy egész osztály rendelkezik. Többek között az úgynevezett pozitív hőst követelese miatt nincs még ma sem érdemleges szatíránk.

Ezután arról beszélt Erdei elvtárs, hogy szélesebb ma az irodalom nemzeti frontja, s ez a jelenség nem politikai taktika eredménye, hanem a szükségyszerű társadalmi mozgás; melyben a munkásosztály mellett a középrétegek is keresik a maguk helyét a kultúrában. Csak ez az út vezet a nemzeti szintig, amelyen állva illeszkedhetünk csak bele a haladó nemzetközi irodalomba.

Erdei Sándor elvtárs nagy tetszéssel fogadott előadását hosszantartó vita követte.

A tájértekezlet ma a megyei és járási könyvtárak irányító tevékenységéről és módszertani kérdésekről rendez vitát.

A nyereménybetétkönyvek sorsolása

Debrecenben tartották meg a nyereménybetétkönyvek 1956. II. negyedévi sorsolását. A sorsolás eredménye a következő:

Számvégződés	Nyeremény %
032	50%
127	50
132	100
147	100
194	200
286	50
477	50
513	50
595	50
609	50
674	50
744	50
935	50
950	50

Minden olyan nyereménybetétkönyv nyert, amelynek három utolsó száma megegyezik a fent közölt számvégződések valamelyikével. A második számszlop jelzi, hogy a nyertesek az átlagbetét hány százalékát nyerték. A sorsolásban minden június 29-ig váltott és a sorsolás időpontjában is forgalomban levő nyereménybetétkönyv részt vett. A nyeremények kifizetését, illetve jóváírását a hivatalos nyereményjegyzék alapján július 16-án kezdik meg az Országos Takarékpénztár fiókjai és a postahivatalok.

Egy délután az antikváriumban

— A legtöbbben a magyar klasszikus írókat, Jókait, Mikszáthot, Tömörkényt, Mórárt keresik. Jóformán meg se melegsik egy-egy Móra-kötet és máris elviszik. Általában sokkal többet el tudnának ebből adni, mint amennyi készletünk van (ez figyelemre méltó lenne az illetékeseknek! Kiadóink, irodalomtörténészeink még mindig mostohán vidéki tróként kezelik Mórárt. Ideje volna már ezt felszámolni).

— A mai magyar írók közül a legkeresettebbek Illyés Gyula, Veres Péter, Szabó Pál, Szánthó György, Fekete István, Illés Béla és még néhányan. Igen népszerűek még a szovjet írók is és a tudományos-és zenemű-kiadványok.

Elhelyezkedem az ajtó közelében és megpróbálok külsőre, foglalkozásom után „megsaccolni” kitalálni: ki mit keres, mit vásárol meg. Legtöbbször azonban alaposan elhibázom. Egy középkori háziasszony-külsejű asszony például, akitől azt várom, hogy szakácskönyvet, vagy valami érzelmes regényt keres, Emil Ludvig Napoleon-ját kéri.

— Nem, nem a férjemnek — mondja minden zavar nélkül, — magamnak keresem. Szeretem a hadvezérekről szóló könyveket.

Ki ne szeretné a jó, a szép könyvet? Hátha még sok van belőle! Itt pedig van, a mennyezettől a padlóig könyvek alkotják a falat. Már ahogy belépsz, megcsap ez a sajátos, kellemes levegő, ami a könyvesboltokban, különösen antikváriumokban érezhető. Mennyire más ez, mint a többi üzlet! Itt nem siet senki, az „árut” ki-ki maga válogatja a polcra; az emberek szelidebbek, udvariasabbak, mint másutt. A sok piros-, barna-, feketeföldű könyv hallgatag sokasága tiszteletet parancsol.

Nem tudom, mindenki-e, de én, ha kezembe veszek egy könyvet, először mindig az írójára gondolok. Mert a könyv nemcsak egy darabka világ a maga törvényeivel, hőseivel, hanem egy kicsit mindig az író vallomása az életről, egy kicsit az író maga...

Itt pedig mily sokasága, forgataga van íróknak, koroknak. Homérosz 2000 éve csatázó hősei és a modern kor küldöttei. Egy polcon, egymás mellett Gorkij széles orosz pusztát járó hősei a spanyol föld lovagjával, Don Quivóval! Sötét ármánykodók és finomrajzú hősök! Hamlet és Csicsikov egy párban!

Egy délután; néhány óra kevés arra, hogy az ember valamelyest is képet alkosson arról: mi érdekli, mit olvasnak az emberek. De talán még sem érdektelen egy kis bepillantás. Patak elvtárs, az antikvárium vezetője, régi nyomdász és olvasó így beszél erről:

Egy sebészorvost földrajzi, növénytanai dolgok érdekelnék; egy ruhayári varrókislányt Verdi és a nagy zeneszerzők élete; fizika-vegytan-szakos tanárt orosz nyelv-könyv, és így sorolhatnánk tovább. Komoly, józan arcú rendőrnő Stendhal Vörös és feketéjét kéri (általában a film „megjelölése” óta rengetegen keresik); fiatal, ábrándos kalauznó Gróf Monte Cristót kéri; a kendergyár segédművezetője útleírásokat és a kalandos szovjet regényeket szereti.

A felsorolt példák lehetnek véletlenek; kuriózumok, de még így is bizonyítja, mennyire nem lehet az embereket előre elkészített normákba skatulyázni, s a kiadóknak mennyire számolni kell (kellene!) a különböző, sokrétű igényekkel.

Rengetegen veszik az 1-2 forintos daloskönyveket. Persze nem mindenki vásárol. Olyan is van, aki csak „bögösz”, szót néz az újdonságok között. Senki sem nézi ki őket...

Végezetül csak egyet: az antikvárium 5 órakor zár. Korán van ez. Az emberek többsége 4 óráig dolgozik, s hat, esetleg 7 órai zárás elősegítené, hogy minél többen ismerkedjenek meg e sajátos, érdekes világgal, s minél többen váljanak Szegeden és környékén is a „nemcsak kenyérről”, de könyvvel élő emberekké.

Sinkó Éva